

Młode pokolenie mówi:

Ziemia nie należy tylko do nas!

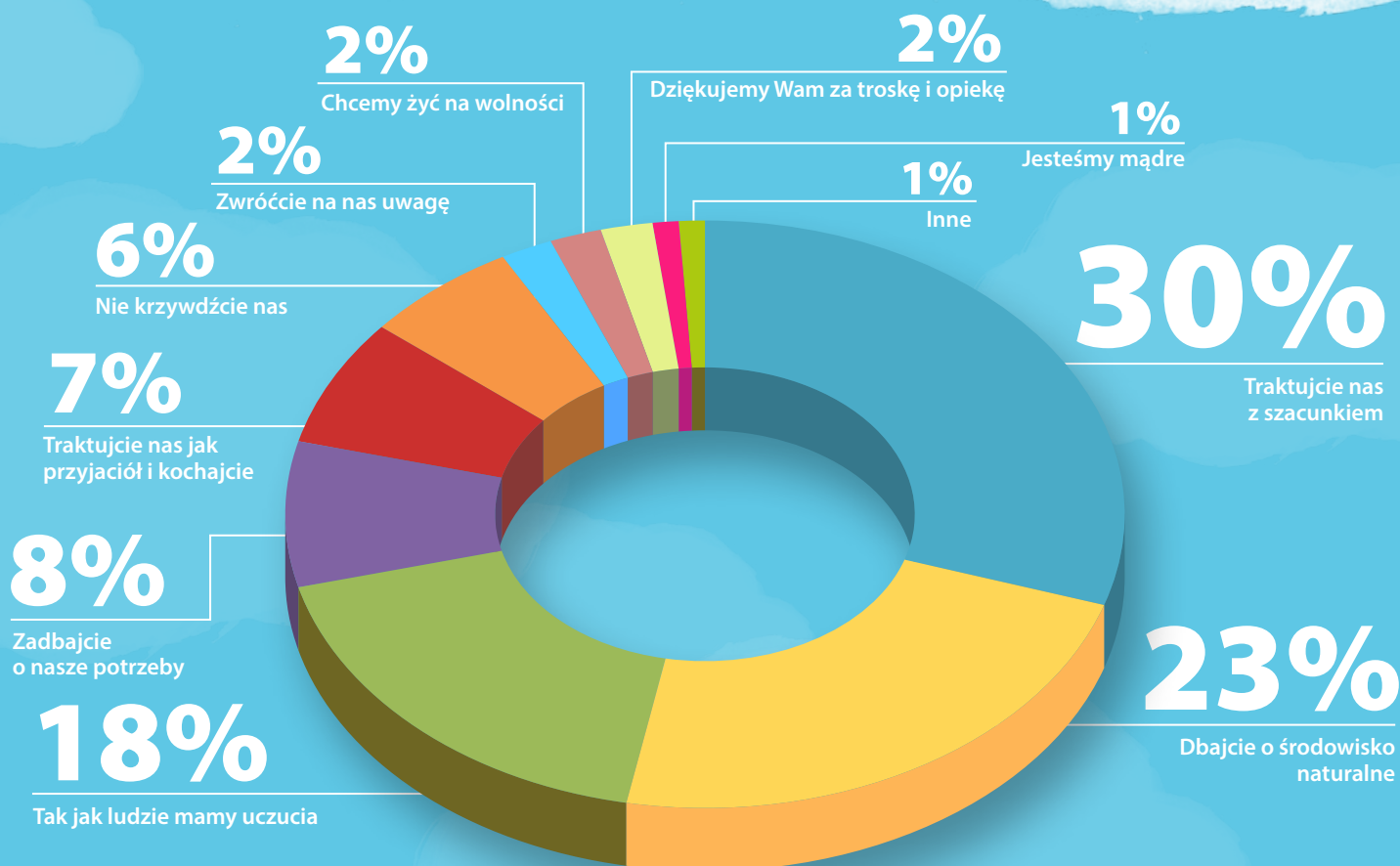
Wydawnictwo Nowa Era publikuje wyniki ogólnopolskiej ankiety przeprowadzonej wśród uczniów szkół podstawowych. Dzieci apelują w niej: troszczmy się bardziej o zwierzęta, szanujmy je i zacznijmy dbać o środowisko naturalne. Inaczej doprowadzimy do zagłady życia na Ziemi!

Ankieta „Zwierzęta mają głos” została przeprowadzona w kwietniu 2020 roku wśród 2470 uczniów szkół podstawowych z całej Polski, którzy wzięli udział w konkursie literackim „Popisz się talentem”, organizowanym już po raz czwarty przez wydawnictwo edukacyjne Nowa Era. W ankiecie dzieci odpowiadały na pytania dotyczące środowiska naturalnego. Jej wyniki mogą zawstydzić niejednego dorosłego, ale dzięki wrażliwości najmłodszego pokolenia, niosą też nadzieję na lepsze jutro!

CO ZWIERZĘTA MAJĄ NAM DO POWIEDZENIA

ODPOWIEDZI DZIECI

Wyniki na podstawie ankiety internetowej zorganizowanej przez wydawnictwo Nowa Era w kwietniu 2020 roku wśród 2470 uczniów szkół podstawowych z całego kraju (klasy 1-8), którzy wzięli udział w corocznym konkursie literackim „Popisz się talentem”. Dzieci zostały poproszone o wskazanie co wg nich czują i myślą zwierzęta.

Traktujcie zwierzęta z szacunkiem i dbajcie o środowisko naturalne!

Dzieci, które wzięły udział w ankiecie, miały m.in. napisać, jaką jedną najważniejszą rzecz chciałyby nam przekazać zwierzęta, gdyby umiały mówić. Trzy najpopularniejsze odpowiedzi to “Traktujcie nas z szacunkiem” (30%), “Dbajcie o środowisko naturalne” (23%) i “Tak jak ludzie mamy uczucia” (18%). Uczniowie zwrócili również uwagę, że zwierzęta chciałyby żebyśmy zadbali o ich potrzeby (8% odpowiedzi), traktowali je jak przyjaciół i kochali (7%) i nie krzywdzili ich (6%). Tylko według 2% dzieci zwierzęta podziękowałyby ludziom za troskę i opiekę!

”

Ochrona środowiska to nie fanaberia, lecz potrzeba czasów w których żyjemy. Mimo naszych osiągnięć cywilizacyjnych, cały czas potrzebujemy czystego powietrza, wody i zdrowej żywności. Jestem przekonany, że w niedalekiej przyszłości wygrają te społeczeństwa, które będą potrafiły harmonijnie współistnieć z przyrodą. Przecież jesteśmy jej częścią.

Szanowanie przyrody oznacza pozostawienie jej następnym pokoleniom w nie gorszym stanie od tego, który sami zastaliśmy. Natomiast szanować zwierzęta, to respektować ich prawo do życia. Życia według uniwersalnych praw Natury ustanowionych, zanim my ludzie pojawiliśmy się na Ziemi. Powinniśmy traktować zwierzęta jak równych sobie. Mają one wszak takie samo prawo do życia na Ziemi jak my.

Marcin Kostrzyński

przyrodnik i twórca filmów edukacyjnych

”

Wyniki ankiety świadczą o dużej wrażliwości dzieci. Wskazują na delikatność w obyciu ze zwierzętami jako istotami zależnymi / słabszymi, chociażby w związku z niemożnością wypowiedziania się. Zwierzęta jako „bohaterowie pozytywni” mogą wpływać na utożsamianie się z nimi, tzn. dzieci mówiąc o potrzebach zwierząt, mogą mówić o własnych pragnieniach. W przysłowiu polskim „dzieci i ryby głosu nie mają” sprowadza się dzieci i zwierzęta do jednej grupy i wykazuje się brak powagi i szacunku dla ich słów. Dzieci tym bardziej, dbając o prawa zwierząt i wypowiadając się o nich, mogą projektować potrzeby własne dotyczące opieki, dobrego traktowania, uwzględniania uczuć, okazywania szacunku i miłości.

Anna Resler-Moskwa

psycholog dziecięcy

Ludzie nie są jedyni na tej planecie i nie muszą się tak rozpychać, przecież wszyscy się pomieścimy!

Dzieci bardzo poważnie podeszły do przemawiania w imieniu zwierząt. Z ich komentarzy bije wielka troska o środowisko naturalne - uczniowie pisali, by nie wycinać drzew, nie niszczyć lasów, zadbać o bezdomne zwierzęta i nie przekraczać granic wolności zwierząt dzikich. Według uczniów "Każde, nawet najmniejsze stworzenie, jest ważne i potrzebne dla świata", a "Ziemia jest naszym wspólnym domem, którym musimy się opiekować". Najbardziej dramatyczne apele brzmiały: "Nie zabijajcie zwierząt" i "Nie urządźcie polowań". Jedno z najprostszych i zarazem piękniejszych dziecięcych haseł skierowanych do dorosłych brzmiało: "Żyj i pozwól żyć innym!"

CO DZIECI MÓWIĄ DOROSŁYM W IMIENIU ZWIERZĄT

PRZYKŁADOWE WYPOWIEDZI DZIECI Z ANKIETY:

Bez Waszej pomocy
wyginie wiele gatunków
zwierząt.
Nie pozwólcie na to.

Żyj i pozwól
żyć innym.

Nie zabijajcie
zwierząt.

Nie traktuj zwierząt
jak przedmiotów – to żywe
stworzenia, które czują
i cierpią jak ludzie.

Trzeba zadbać
o bezdomne
zwierzęta.

Nie możemy
przekraczać granic wolności
zwierząt dzikich.

Zwierzęta
cierpią, gdy je
krzywdzimy.

Opiekujcie się
zwierzętami.

Nie ścinajcie
drzew, szanujcie
przyrodę.

Ludzie powinni częściej
wychodzić na dwór
ze swoimi pupilami.

Zwierzęta
kochają swoich
właścicieli.

Zwierzęta chcą
żyć w godnych
warunkach.

Nie da się żyć
w zanieczyszczonym
środowisku.

Zwierzęta mają takie
samo prawo do życia
na tej planecie jak my.

Każde zwierzę
domowe powinno
mieć kochający
dom.

Nie urządźcie
polowań.

Niech ludzie nigdy nie
będą obojętni na los
swoich małych
przyjaciół.

Ludzie zabijają Ziemię.
Niszczą nie tylko siebie, ale
w okrutny lub bezmyślny
sposób niszczą też całą
przyrodę. Nie mają do
tego prawa.

Ziemia jest naszym
wspólnym domem
i musimy o nią dbać.

Ludzie nie są jedyni
na tej planecie i że nie
muszą się tak rozpychać,
przecież wszyscy się
pomieścimy.

Las, pole, łąka
czy rzeka to dom
zwierząt, a my
jesteśmy tam
gośćmi.

Wycinając lasy
niszczymy dom
i źródła jedzenia
wielu zwierząt.

Szanujcie przyrodę
i wszystkie zwierzęta
żyjące na Ziemi.

Każde, nawet
najmniejsze
stworzenie jest
potrzebne i ważne
dla świata.

Szanujcie zwyczaje
i potrzeby zwierząt.

Nie wycinajmy
drzew.

Wyniki na podstawie ankiety internetowej zorganizowanej przez wydawnictwo Nowa Era w kwietniu 2020 roku wśród 2470 uczniów szkół podstawowych z całego kraju (klasy 1-8), którzy wzięli udział w corocznym konkursie literackim „Popisz się talentem”. t

”

Dzieci mają wrodzoną wrażliwość i rodzaj subtelnej przenikliwości. Niesłuchanie celnie wypunktowały problemy i wyzwania, przed którymi stoimy. Można powiedzieć, że to przejściowe, a gdy dorosną, to zmienią priorytety - tak samo jak zmieniały je poprzednie pokolenia. Myślę jednak, że tak się nie stanie. Sprawy zaszły za daleko i model rozwoju oparty na bezwzględnej eksploatacji środowiska, ze zwierzętami włącznie, wyczerpał się kompletnie. Młode pokolenie wie i czuje, że jeśli nie zmienimy swojego podejścia, znajdziemy się na liście wymierających gatunków - tak samo jak inne gatunki. Żyjemy w tym samym świecie i podlegamy tym samym prawom przyrody. Bardzo cieszy mnie wyraźne wskazanie kwestii moralnych. Są to kluczowe spostrzeżenia. Moralność to fundament zmian na lepsze i na niej powinniśmy budować przyszłość.

Marcin Kostrzyński

przyrodnik i twórca filmów edukacyjnych

Uczniowie są bardzo świadomi zmian zachodzących w środowisku naturalnym i potrzeby chronienia go. Dzieci wskazują na znaczącą rolę ludzi dla istnienia świata przyrody. W swoich przekazach apelują o okazanie empatii wobec istot słabszych, zależnych. Zachęcają do opieki i pozytywnych działań wobec zwierząt i przyrody. Mówią o zaprzestaniu przemocy (niszczeniu, wycinaniu, braku szacunku, bezprawnym wkraczaniu), wobec innych gatunków. Wskazują na wspólne prawo do życia dla wszystkich organizmów, pokazując jak ważna jest symbioza i systemowe myślenie.

Anna Resler-Moskwa

psycholog dziecięcy

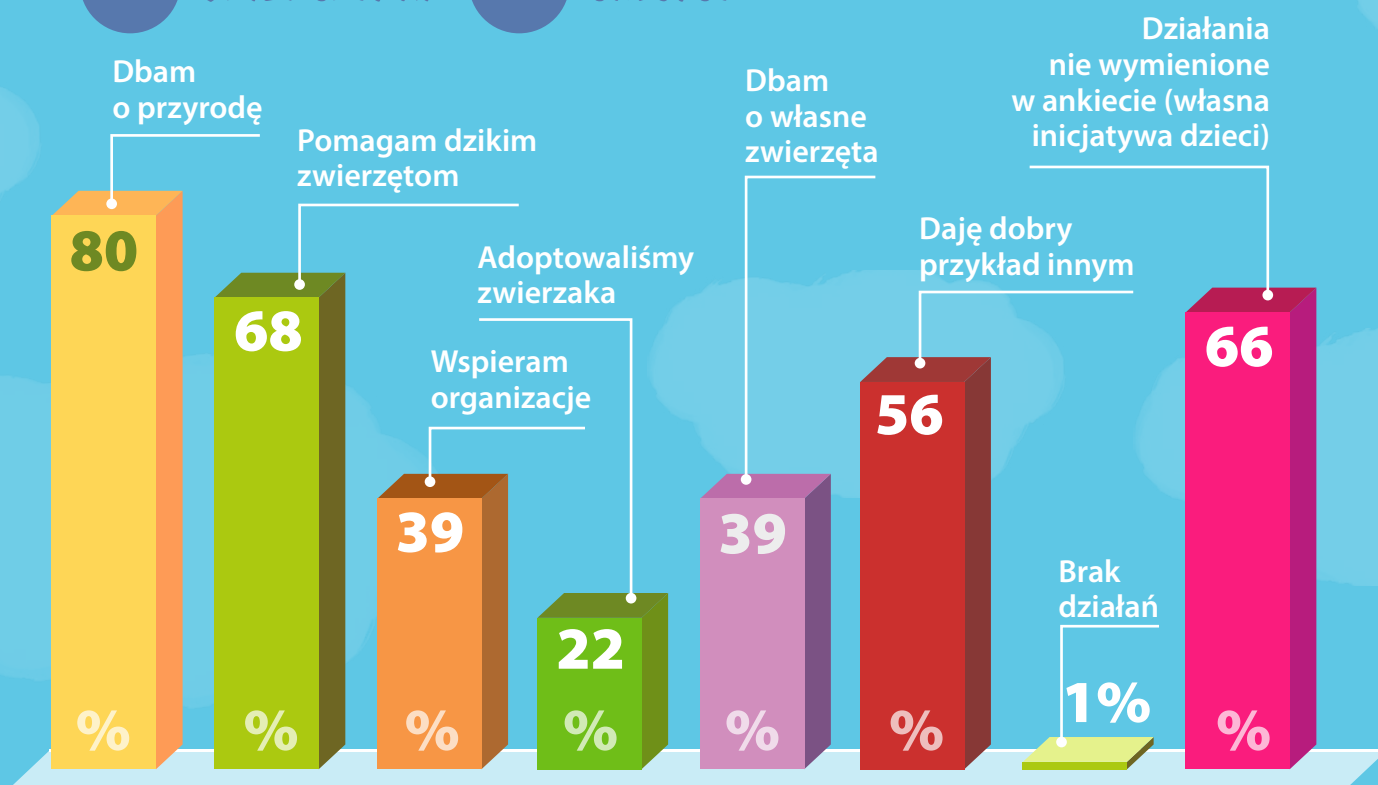
JAK DZIECI POMAGAJĄ ZWIERZĘTOM

78%

DZIEWCZYNKI

24%

CHŁOPCY

Wyniki na podstawie ankiety internetowej zorganizowanej przez wydawnictwo Nowa Era w kwietniu 2020 roku wśród 2470 uczniów szkół podstawowych z całego kraju (klasy 1-8), którzy wzięli udział w corocznym konkursie literackim „Popisz się talentem”. Dzieci zostały poproszone o wskazanie, w jaki sposób pomagają zwierzętom.

Zwierzętom pomagamy na różne sposoby!

Dzieci biorące udział w ankiecie mogły też wskazać, jakie działania podejmują, by pomóc zwierzętom. Aż 80% uczniów wskazało, że dba o przyrodę, tak by zwierzęta mogły żyć w zdrowym środowisku. 68% dzieci napisało, że pomaga dzikim zwierzętom (np. poprzez dokarmianie, wystawianie poideł). Dla uczniów ważne jest także dawanie dobrego przykładu innym i propagowanie

działań proekologicznych (56%), wspieranie różnego rodzaju organizacji zajmujących się pomocą dla zwierząt - np. poprzez wolontariat, udział w zbiórkach karmy i rzeczy dla schronisk (39%). Tyle samo uczniów napisało, że troszczy się o zdrowie i dobre samopoczucie zwierząt, które ma pod opieką, a 22% pochwaliło się adopcją zwierzęcia!

”

Dzieci uczą się życia poprzez naśladowanie i doświadczanie. W pomoc dla zwierząt coraz częściej angażują się placówki oświatowe, wspierając je zbiórkami karmy dla konkretnego schroniska. W naszej szkole działaniom tym towarzyszą organizowane przeze mnie spotkania z rzecznikiem prasowym TOZ-u w Polsce i autorem książek dla dzieci Tomem Justyniarskim, behawiorystką Kingą Grochowską oraz członkami fundacji Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza, która szkoli psy dla osób niepełnosprawnych. To wszystko ma wpływ na chęć niesienia pomocy bezbronnym i bezdomnym zwierzętom.

Wachlarz pomocowy ma wiele kolorów. Każde wsparcie ma ogromne znaczenie, od wpłat na konto schroniska czy fundacji, po kupno karmy i inne różnorodne działania, np. zawiezenie darów na miejsce, pojechanie do schroniska i wyprowadzenie psa na spacer (w obecności osoby, która ukończyła 18 lat), zrobienie plakatu informacyjnego, szukanie domów stałych lub tymczasowych itd. Natomiast warunkiem zostania wolontariuszem w schronisku jest osiągnięcie pełnoletności.

Ważna jest też pomoc i wsparcie rodziców. Nasze ostatnie akcje charytatywne (zbiórka karmy dla zwierząt w Celestynowie oraz plastikowych nakrętek dla fundacji „Zwierzaki w potrzebie”), które zostały przeprowadzone na terenie szkoły już w okresie kwarantanny, pokazały, że to może być jeden ze sposobów na zaangażowanie rodziców w pomoc dla braci mniejszych. Ich odzew był ogromny!

Katarzyna Sas

nauczycielka ze Szkoły Podstawowej nr 34 im. Stanisława Dubois w Warszawie,
koordynatorka uczniowskich akcji wolontariackich

JAK DZIECI DBAJĄ O ZWIERZĘTA I ŚRODOWISKO

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA:

Jestem
wegetarianinem

Sadzę kwiaty
przyjazne
pszczołom

Ratuję owady
tonące w kałuży

Robię domki
dla owadów

Myję zęby
przy zakręconej
wodzie

Zabieram swoje
torby na zakupy

Powiesiłem
budki lęgowe
dla ptaków

Sprzątam las

Staram się
nie używać opakowań
plastikowych

Segreguję
śmieci

Uprawiam
rośliny miododajne

Nie zabijam
pająków

Rozstawiam
poidła dla jeży
i ptaków

Chcę się nauczyć
więcej o przyrodzie

Nie koszę całej
trawy w ogródku,
bo jest schronieniem
dla owadów

Hoduję
pszczoły

Jestem przeciwny
noszeniu futer

Gaszę
światło

Organizujemy
sylwestra
bez fajerwerków

Wyniki na podstawie ankiety internetowej zorganizowanej przez wydawnictwo Nowa Era w kwietniu 2020 roku wśród 2470 uczniów szkół podstawowych z całego kraju (klasy 1-8), którzy wzięli udział w corocznym konkursie literackim „Popisz się talentem”. t

Myję zęby przy zakręconej wodzie i ratuję owady tonące w kałuży!

DAż 66% uczniów wskazało na własne sposoby dbania o środowisko i pomaganie zwierzętom. Oprócz ekologicznego stylu życia (np. oszczędzanie energii i wody, rezygnacja z produktów w plastikowych opakowaniach, segregowanie śmieci), dzieci podejmują też szereg dodatkowych działań: robią domki dla owadów, biorą udział w akcjach sprzątania lasów, hodują pszczoły, uprawiają rośliny miododajne, unikają używania fajerwerków lub zmieniają dietę na wegetariańską. Uczniowie pokazali nam, że dla nich liczy się każde, nawet najdrobniejsze działanie wspierające środowisko - nawet ratowanie owadów tonących w kałużach!

”

Cieszę się, że uczniowie tak wiele dobrego robią dla środowiska. Patrząc na wyniki ankiety, można optymistycznie patrzeć w przyszłość. Najważniejsze, że dzieci nie są obojętne i reagują. Nie cofną się przed zwróceniem uwagi dorosłym. Ostatnio u znajomych przy ognisku jeden z rodziców wrzucił plastikowy kubek do ogniska. Dzieci natychmiast zareagowały. Nie tylko zwróciły uwagę, by tak nie robić, ale jeszcze wyciągnęły kubek patykiem, zgasiły i wyrzuciły do kosza na plastikowe odpady. Najbardziej zaskoczyło mnie to, że dzieci mojego znajomego zmusiły go, by zrezygnował z bycia myśliwym. Były konsekwentne i skuteczne. Imponują mi też strajki klimatycznie uczniów. To wielka sprawa i świadectwo zarówno dojrzałości jak i odpowiedzialności tego pokolenia.

Marcin Kostrzyński

przyrodnik i twórca filmów edukacyjnych

”

Edukacja z zakresu ochrony środowiska często rozpoczyna się od najwcześniejszych lat, uwzględniania jest również w edukacji przedszkolnej, pojawia się w bajkach i filmach familijnych. Dzieci mogą bać się zmian zachodzących w środowisku, szczególnie jeśli słyszą dorosłych martwiących się, martwiących się o ich przyszłe skutki. Często też filmy przyrodnicze i naukowcy wykazują, że konsekwencje dzisiejszych działań na szkodę środowiska będą miały znaczący wpływ na życie najmłodszego pokolenia. To może budzić u dzieci niepokój. Odpowiedzi badanych pokazują, że uczniowie chcą mieć wpływ na poprawę jakości środowiska i znają szereg zachowań, które temu sprzyjają, np.: segregują śmieci, myją zęby przy zakręconej wodzie, gaszą światło, zabierają swoje torby na zakupy etc.

Anna Resler

Psycholog dziecięcy

Wydawnictwo Nowa Era stworzyło konkurs „Popisz się talentem” w 2017 roku. Obecnie jest to największy konkurs literacki dla dzieci w Polsce. Jego celem jest wspieranie dzieci i młodzieży w odkrywaniu drzemącego w nich potencjału literackiego, rozbudzanie ich kreatywności i talentu, poszerzanie kompetencji oraz zainteresowań czytelniczych.

„Popisz się talentem” to także szansa na prawdziwy literacki debiut pod okiem fachowców. We wszystkich edycjach konkursu główną nagrodą dla laureatów jest publikacja zwycięskich opowiadań w prawdziwej książce – profesjonalnie zredagowanej i przepięknie ilustrowanej. Od początku istnienia konkursu dzieci przysłały ponad 12 tysięcy opowiadań – zawsze ocenia je kilkusobowe jury, w skład którego wchodzi: przedstawiciele Polskiej Sekcji IBBY, magazynu literackiego dla dzieci „Świerszczyk”, Wydawnictwa Nowa Era oraz twórcy książek dla dzieci.

Do tej pory ukazały się trzy książki z opowiadaniem laureatów konkursu: Ukryte światy (2017), Tajemnicza wyprawa (2018) i Wielka księga marzeń (2019). Od pierwszej edycji „Popisz się talentem”, zasadą wydawnictwa Nowa Era jest, by cały dochód ze sprzedaży książek pokonkursowych przekazywany był na szlachetny cel, związany ze wspieraniem talentów polskich dzieci. W tym roku dzieci pisały o tym, co do powiedzenia ludziom mają zwierzęta, zaś zyski ze sprzedaży książki trafią do jednej z organizacji działających na rzecz zwierząt. Wyniki tegorocznej 4. edycji konkursu zostały ogłoszone 4 czerwca, a książka pokonkursowa ukáže się w październiku tego roku. Więcej informacji można znaleźć na stronie konkursowej <https://www.nowaera.pl/popiszsietalentem>.

PORADY OD EKSPERTKI

Jak uczyć dzieci empatii i szacunku do zwierząt i przyrody, dlaczego trzeba to robić?

Empatia i szacunek do zwierząt i przyrody wpływa bezpośrednio na stymulację rozwoju emocjonalnego, społecznego i poznawczego. Codzienny kontakt ze zwierzęciem domowym korzystnie wpływa na prawidłowe funkcjonowanie dziecka w sytuacjach wymagających nawiązania relacji z innymi dziećmi, motywacji do niesienia pomocy, umiejętności rezygnacji z własnych interesów na rzecz innych. Towarzystwo psa działa na dzieci również antystresowo. W jednym z badań, 36 dzieci w wieku 6-12 lat, wzięło udział w eksperymencie polegającym na głośnym czytaniu książki - raz w obecności psa, drugi raz bez niego. Gdy pies był obecny, większość dzieci miała znacznie niższe ciśnienie krwi i tętno w porównaniu z grupą dzieci czytających pod nieobecność psa. Badania J. Serpella i B. Backwella (za: Ilman, 1995), ukazują także „magiczny wpływ zwierząt” na psychikę i zdrowie dorosłych właścicieli czworonogów. Osoby, które w momencie przyjęcia zwierzęcia do domu - głównie psa - uskarżały się na bóle głowy, oczu, stawów, bezsenność czy nerwowość, już po około miesiącu nie zauważały u siebie niemalże połowy z tych dolegliwości. G. Spadafori (1999; za: Piekarska, 2002) stwierdził natomiast, że kontakt z domowymi ulubieńcami przyczynia się znacząco do zmniejszenia liczby zawałów wśród ich właścicieli. Pies, na przykład, zmusza do ruchu i codziennej aktywności na świeżym powietrzu, spacer z nim to również okazja do spotkań towarzyskich i rozmów z sąsiadami. Czworonożny przyjaciel często nadaje życiu sens, odpędza smutek i przygnębienie oraz działa antydepresyjnie (Kremer, 1995). Międzynarodowa Organizacja Zdrowia (WHO) od wielu lat oficjalnie uznaje pozytywny wpływ kontaktu ze zwierzęciem na zdrowie człowieka, głównie w przypadku chorób wieńcowych, łagodzenia bólu, chorób psychicznych i w geriatric, a oddziaływanie kontaktu ze zwierzętami na obniżenie tętna i ciśnienia krwi u ludzi stwierdzono już w 1883 roku (za: Kremer, 1995). Obecność zwierząt w codziennym życiu, szczególnie dzieci rozwijających się psychicznie i fizycznie może mieć zatem istotne znaczenie.

Reasumując wychowanie dziecka wśród zwierząt rozbudza ciekawość, zachęca do skupienia uwagi i obserwacji zwłaszcza dzieci najmłodsze. Zachęca do kontaktu fizycznego i czułości oraz wspiera w radzeniu sobie ze stresem. Poprzez obecność i wierne towarzystwo daje poczucie bezpieczeństwa, a niejednokrotnie dodaje odwagi i pewności, co pomaga w poradzeniu sobie z lękami i obawami. Zwiększa śmiałość i otwartość na świat i ludzi, rozwija lepszą komunikację z otoczeniem. Uczy wzajemności i zabawy, ale też odpowiedzialności. Daje radość ze wspólnego przebywania oraz poczucie więzi i miłości.

Świadomość proekologicznych postaw przekłada się bezpośrednio na dbałość dzieci o higienę, myślenie empatyczne o świecie przyrody i zwierząt oraz ludzi. Nauka zachowań wspierających ekologię daje poczucie sprawczości i odpowiedzialności za jakość życia swoją i innych.

Jak pomóc dzieciom, by już teraz umiały przekuć dzisiejszą troskę i empatię w konkretne działania wspierające środowisko?

Najlepiej jest rozmawiać z dziećmi o szansach i zagrożeniach współczesnego świata natury, tłumacząc wpływ zachowań jednostki i wspierać przekaz poznawczy przykładem swoich własnych pozytywnych zachowań - czyli pokazywać, jak sami dbamy o środowisko. Można zrobić też listę zachowań sprzyjających ochronie środowiska, które będziemy wprowadzać w naszej rodzinie (np. dosadzanie drzew, wolontariat w schroniskach, segregowanie śmieci, minimalizowanie konsumpcjonizmu etc.), oglądać programy przyrodnicze, umożliwiać kontakt z naturą. Rodzice i nauczyciele mogą dzieciom opowiadać o znaczeniu świata przyrody i zwierząt dla człowieka i odwrotnie. Ważne jest również docenianie i zauważanie starań dziecka w obszarze ekologii.

Jak wychowywać dzieci, by już jako ludzie dorośli dbali o środowisko naturalne?

Dbanie o środowisko naturalne, jeśli nie będzie jedynie rodzinnym hasłem, a stanie się podstawą działań dorosłych i dzieci, zwiększy trwałość takich zachowań i stanie się po prostu stylem życia. Zatem szczególnie ważne jest, by do rozmowy i przekazów medialnych/wizualnych włączyć konkretne zachowania, chociażby takie jak wymieniły dzieci w ankiecie: „sadzę kwiaty przyjazne pszczołom”, „robię domki dla owadów”, „segreguję śmieci”, „myję zęby przy zakręconej wodzie”, „gaszę światło”, „noszę torbę na zakupy” etc.

